

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 21. maj 2020
Sagsnr.: 2020-0035-0143
Dok.: 1422310

UDKAST TIL TALE

til besvarelse af samrådsspørgsmål AB-AD fra Folketingets Retsudvalg stillet den 5. marts 2020

Samrådsspørgsmål AB:

"Vil ministeren redegøre for, hvordan ordningen med Ungdomskriminalitetsnævn, der trådte i kraft den 1. januar 2019, oprindeligt er tænkt at fungere i forhold til børn med nedsat psykisk funktionsevne, og hvordan regeringen forholder sig til kritikken af, hvordan sager med børn med nedsat psykisk funktionsevne behandles i Ungdomskriminalitetsnævn. Der henvises til artiklen: "Lene's søn med ADHD fik i nævn spørgsmål han ikke forstod - gik amok og smadrede bilrude bagefter" dr.dk den 28. februar 2020."

Samrådsspørgsmål AC:

"Vil ministeren redegøre for, om regeringen er indstillet på at undersøge, hvordan sager med børn med nedsat psykisk funktionsevne behandles af Ungdomskriminalitetsnævnet, for derved at danne et overblik over, om der er uhensigtsmæssigheder ved den nuværende ordning eller de nuværende værktøjer særligt i forhold til børn med nedsat psykisk funktionsevne, eller om ordningen skal justeres, så der indføres en bagatelgrænse for sager, der skal behandles i Ungdomskriminalitetsnævnet? Der henvises til artiklen:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

"Lene's søn med ADHD fik i nævn spørgsmål han ikke forstod - gik amok og smadrede bilrude bagefter" dr.dk den 28. februar 2020."

Samrådsspørgsmål AD:

"Vil ministeren redegøre for, om der efter regeringens opfattelse er retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved, at børn med nedsat psykisk funktionsevne kan blive bragt i situationer under behandling i Ungdomskriminalitetsnævnet, som de ikke kan forudse konsekvenserne af, og er regeringen indstillet på at overveje at fritage denne gruppe børn fra nævnsbehandling, som flere bl.a. Aalborg, Aarhus og Københavns Kommune har opfordret til, og er regeringen indstillet på tidligere end i 2021 at se på, om den nuværende ordning er det rette værktøj for kriminalitetsforebyggelse i forhold til børn med nedsat psykisk funktionsevne? Der henvises til artiklen: "Lene's søn med ADHD fik i nævn spørgsmål han ikke forstod - gik amok og smadrede bilrude bagefter" dr.dk den 28. februar 2020."

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Svar:

1. Tak for spørgsmålene, som jeg vil besvare samlet.

Jeg vil indlede med at sige, at jeg ikke kan komme ind på konkrete sager, som har været under behandling i nævnet.

Det håber jeg, at spørgeren har forståelse for.

2. Reformen af indsatsen mod ungdomskriminalitet er helt ny. Derfor er det naturligt, at der opstår spørgsmål om gennemførelsen af reformen.

Jeg er glad for at få mulighed for at redegøre nærmere for afviklingen af nævnsmøder med børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne.

Mit udgangspunkt er, at reformen skal have tid til at virke, men at vi naturligvis skal lære af erfaringerne. Derfor lytter regeringen selvsagt til den kritik, der er rejst.

3. Før reformen var vi et sted, hvor der manglede fælles retning og konsekvens i indsatsen. Der blev ikke altid

grebet tidligt nok ind over for unge, der begik kriminalitet.

Hensigten med nævnet er at hjælpe de unge væk fra det kriminelle spor og tilbage på ret køl ved at fastsætte et skræddersyet forbedringsforløb.

Her tror jeg, at alle Folketingets partier er enige. Altså enige om, at vi politisk skal gøre så meget som muligt for at sikre, at de unge, der er på vej ud i noget snavs, så hurtigt som muligt bliver bragt ud af det snavs og tilbage ind på et spor uden kriminalitet og får muligheden for at skabe sig et godt liv.

Jeg vil gerne understrege, at det jo er det, som det hele handler om. Det er i hvert fald derfor, at Socialdemokratiet i sin tid var med til at oprette Ungdomskriminalitetsnævnet: Fordi vi mente, at alt for mange unge mennesker blev tabt på gulvet, fordi der ikke blev gjort en indsats over for de unge, som var konsekvent og hurtig.

Regeringen mener, at der er brug for en indsats, hvor de unge på den ene side kan mærke, at deres handlinger har konsekvenser, men hvor der på den anden side også bliver gjort en reel indsats fra myndighedernes side på at hjælpe de unge. Vi kan ikke være bekendt at lade de unge

i stikken. Det går simpelthen ikke. Det er synd for de unge. Og det er synd for samfundet.

Allerede da nævnet blev oprettet, var der fokus på, at målgruppen for nævnet også var børn og unge, der har alvorlige sociale problemstillinger – f.eks. en psykiatrisk diagnose.

4. Når nævnet afvikler møder, tages der særligt hensyn, hvis barnet eller den unge har en nedsat psykisk funktionsevne.

Der gøres en ekstra indsats for at forklare, hvad der skal ske under mødet, hvad meningen med mødet er, og hvor længe mødet vil vare. Der kan også holdes korte møder eller indlægges pauser.

Hvis barnet eller den unges modenhed eller psykiatriske diagnose taler afgørende for det, kan der også træffes afgørelse, uden at barnet eller den unge er tilstede.

5. Jeg vil også gerne fremhæve, at dommerne, der leder nævnsmøderne, er særligt uddannet i at behandle sager med børn og unge med nedsat funktionsevne.

Og i en række af sagerne medvirker der børnesagkyndige, der rådgiver nævnet.

6. Så grundlæggende håndterer nævnet de enkelte situationer. Man tilpasser mødeafviklingen og tager individuelle hensyn.

Det er min opfattelse, at nævnet generelt løfter opgaven godt – også over for børn og unge med alvorlige sociale problemstillinger.

De første erfaringer har efter myndighedernes opfattelse overvejende været gode.

Det har været budskabet fra ungekriminalforsorgen, som blandet andet giver udtryk for, at børnene, de unge og deres familier oplever, at der kommer noget struktur på hverdagen, som der ikke har været før.

7. Når det er sagt, så er der tale om en ny og mere konsekvent tilgang til unge, der er i risiko for at ende i en kriminel løbebane. Det er naturligt, at nævnet skal drage sine erfaringer med, hvordan møderne afvikles og tilpasses på bedste vis.

Det har jeg grundlæggende stor tiltro til, at nævnet gør på en fornuftig måde.

8. I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt regeringen er indstillet på at se på rammerne for nævnets behandling af sager med unge med nedsat psykisk funktionsevne, er svaret et klart ja.

Justitsministeriet er netop nu i gang med at forberede én af flere evalueringer af reformen. Den første vil blive sat i gang i år og omhandler netop afviklingen af nævnsmøderne.

Der vil være et særligt fokus på unge med nedsat psykisk funktionsevne i undersøgelsen. Og det vil bl.a. blive undersøgt, hvordan de oplever nævnsmøderne.

Jeg mener, at det er for tidligt at tale om konkrete ændringer af loven, inden arbejdet med evalueringen er færdigt. Vi bør have et solidt fagligt grundlag at stå på, før vi afgør, om der skal ske ændringer.

9. I forhold til det sidste spørgsmål mener jeg, at nævnet generelt er klædt på til at håndtere børn og unge med alvorlige sociale problemstillinger.

Jeg vil gerne slå fast, at de unges retssikkerhed ikke krænkes.

Helt grundlæggende har nævnet den samme værktøjskasse med sociale foranstaltninger, som kommunerne har efter den sociale lovgivning. Og børnene og de unge har de samme retssikkerhedsgarantier, som når kommunen træffer afgørelse.

Indsatsen er blot blevet løftet. Nu er der en fast reaktion, hvor nævnet altid træder i værk, når der er begået alvorlig kriminalitet. Og der er fastsat frister, så der er fokus på, at sagerne behandles hurtigt.

10. Mit budskab i dag er, at det er vigtigt, at vi får evalueret området grundigt. Derefter kan vi træffe velfunderede beslutninger.

Det er vigtigt. Ikke mindst af hensyn til de børn og unge, hvis sager behandles i nævnet, og som vi alle sammen gerne vil hjælpe til et liv uden kriminalitet.

Det er dem, det handler om.